

Rozhodnutí Nejvyššího soudu v Brně ze 16
prosince 1925 č. j. R I 1025/25-1. —t.

Jsou povinni zaměstnavatel i zaměstnanec nahraditi železničnímu eráru způsobenou škodu tím, že zaměstnavatel potvrzoval v mrtvé saisoně zaměstnanci průkazku ku dosažení slevy jízdného na dráze z bydliště zaměstnance do místa zaměstnání? Výše náhrady. Byl-li podán v upomínacím řízení proti platebnímu příkazu jedním ze žalovaných odpor, stal se bezúčinným proti všem žalovaným a má býti položen rok ohledně všech žalovaných.

Nejvyšší soud zrušil oba rozsudky nižších stolic, podle nichž soud prvý neuznal nárok na náhradu škody železničního eráru proti zaměstnavateli po právu, kdežto soud odvolací nárok ten po právu uznal a soudu prvému nařídil, aby v žalobě dále jednal a znovu rozhodl.

Z odůvodnění Nejv. soudu: Tvrzení dovolatelčino, že zaměstnanka jako dcera železničního zřízence měla právo jezdit na nepoměrně levnější lístek režijní a že dráze nevzešla škoda, jezdila-li na lístek dělnický, jest, byvši uvedeno teprve v dovolacím řízení, nepřipustnou novotou podle §§ 504 a 482 c. ř. s. a nebude lze na ně vzíti zřetel ani při dalším jednání před prvním soudem. Názor hájený v dovolání, že žalovaná byla oprávněna potvrditi průkazku zaměstnané i v době mrtvé saisony, kdy tato u ní pracovala jen zcela výminečně, po předchozím zvláštním vyzvání a nepravdělně, není správný. Otázku tu dlužno řešiti se zřetelem na účel a obsah dávaného potvrzení, jímž se dosvědčuje, že majitel průkazky jest u potvrzujícího závodu zaměstnán a že má nárok na slevu jízdného, dále na povinnost zaměstnavatele zachovati i při takových potvrzeních píli a bedlivost, jež při obyčejných schopnostech může býti požadována (§ 1297 obč. zák.). Výhody dělnických lístků jsou vyhrazeny, jak žalovaná při povinné pozornosti věděti mohla, a potvrzujíc, že její dělnice má na ně nárok, věděti byla povinna, pouze pro jízdy do práce a zpět a to buď ve formě dělnických týdenních lístků opravňujících ku každodenní jízdě tam a zpět po dobu jednoho týdne, nebo ve formě zpátečních jízdnek, opravňujících k jízdě na počátku pracovního týdne do místa pracovního a ke zpáteční jízdě na konci týdne. Dělnice, která dojíždí do práce jenom občas a jenom na den, nemůže vůbec vyúžitkovati výhody dělnických lístků k účelu, pro který jsou určeny, a nemá na ně nároku. Jestliže žalovaná potvrzovala

průkazku také v době, kdy tato u ní trvale nepracovala a nároku na slevu jízdného neměla, potvrdovala nepravdu, proto jest podle upozornění vytištěného na průkazce a podle pravidel občanského práva povinna nahraditi škodu, která dráze vzešla použitím potvrzené průkazky k jízdám, pro něž sleva jízdného neplatí.

Přes to, že v tomto podstatném bodě nelze dovolání dát za pravdu, musily býti po jeho návrhu rozsudky nižších soudů zrušeny a nařízeno doplnění řízení prvním soudem, neboť posavadní řízení trpí vadou, jež činí bezpečné právní posouzení rozepře nemožným.

První soud obmezil jednání na právní důvod žalobního nároku a rozhodl o něm mezitímní rozsudkem podle § 393 c. ř. s., ač z přednesu žalované strany neplyne, že by byla popřela žalobní nárok také co do výše, a výpočet požadovaného rozdílu mezi pravidelným jízdným a sníženým dělnickým jízdným nemohl činiti obtíží. Toto procesní opatření prvního soudu způsobilo nejasnost rozhodnutí odvolacího soudu. Týž uznal právem, že nárok eráru na náhradu škody, způsobené mu potvrzením dělnické průkazky na slevu jízdného dělnici v době, kdy táž nebyla u žalované zaměstnána, jest svým důvodem po právu. Takto formulován jest nálezný odvolacího soudu jen výrazem právního názoru, není však z něho patrné, který určitý nárok se jím uznává. Jednotlivý nárok na náhradu škody může býti individualisován buď určitým bezprávním činem neb opomenutím, jímž byla škoda způsobena, neb popsáním určité škody, jejíž náhrada se požaduje. Jenom o nároku, který byl takto určen, může býti rozhodnuto, je-li svým důvodem po právu, při čemž nelze se obmeziti ovšem jenom na otázku bezprávnosti určitého jednání, neboť další podmínkou nároku na náhradu škody jest, aby vznikla škoda, která jest s bezprávným jednáním v příčinné souvislosti. Touto další otázkou se odvolací soud vůbec nezabýval. Ohledně bezprávného jednání jest možno sice z předposledního odstavce jeho důvodů usuzovati, že je spatřuje v potvrzení legitimace pro období od 15. ledna 1923 do 14. února 1923, ale nelze bezpečně tvrditi, že jest tím vyřízen žalobní nárok . . . Strana žalující neudala, jak výši škody 1074 Kč vypočetla. Tyto nedostatky měly býti při jednání podle § 182 c. ř. s. odstraněny. Bylo proto podle § 510 c. ř. s. rozsudky obou stolic zrušiti a spornou věc vrátiti soudu prvnímu.

Dodati dlužno, že vedle zaměstnavatelky byla žalována i zaměstnaná. Odporem, jež proti platebnímu příkazu podala

první žalovaná, stal se bezúčinným i ohledně druhé a měl i proti ní býti položen rok k ústnímu líčení. Zda se tak stalo, nelze ze spisů seznati, doručení obsílky k roku zaměstnané není vykázáno. Nebyla-li posud k jednání obeslána, stalo se tak nedopatřením, jež třeba napravit i bez žalobcova návrhu. Byla-li obeslána, pak jest řízení proti ní v klidu podle § 170 c. ř. s., neboť nepřišla k jednání, a žalující strana ohledně ní neučinila žádného návrhu ani prohlášení. Každým způsobem jest však rozepře i ohledně zaměstnané zahájena podle § 232 c. ř. s., táž jest ve sporu žalovanou stranou, proto nelze souhlasiti s odvolacím soudem, že by žalující strana byla pozbyla práva domáhati se žalobního nároku proti zaměstnané a tu že nelze pokládati za spornou stranu.

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze dne 13. října 1925 čj. Rv I 871/25-1. R. v. z. s. Doležal.

Předpisu §u 84 odst. 2 c. ř. s. nelze použiti na podání dovolacího spisu do usnesení II. stolice, jímž žaloba byla pro zmatek podle §u 477 č. 6 c. ř. s. odmítnuta. Dovolání dlužno odmítnouti.

Z důvodů nejvyššího soudu:

Napadené rozhodnutí je podle své povahy a zevní úpravy usnesením. Soud druhé stolice rozhodl o odvolání, které vzalo rozsudek soudu první stolice v odpor pro zmatečnost podle §§ 471 č. 5. a 477 č. 6 c. ř. s. Podle §u 473 c. ř. s. rozhoduje odvolací senát v případech §u 471 c. ř. s. o odvolání usnesením. Napadené rozhodnutí, jež správně není ani opatřeno nadpisem »Jménem Republiky«, vyhrazeným pro rozsudky, praví také výslovně, že odvolací soud se usnesl. Proti usnesením připouští zákon podle §u 514 c. ř. s. jako opravný prostředek jen rekurs. Jeho konečný návrh může směřovati toliko k tomu, by napadené usnesení bylo změněno, pokud se týče zrušeno, nemůže se však domáhati rozhodnutí ve věci samé. Rekursní spis je také podati toliko v jednom vyhotovení pro soud, vyhotovení pro odpůrce není třeba (§ 150 jedn. ř.). Strana žalující podala však proti napadenému rozhodnutí jako opravný prostředek přípravný spis, naznačený výslovně jako dovolání proti rozsudku, a podala jej dvojmo; jeho vývody vztahují se výslovně k dovolacímu důvodu §u 503 č. 4 c. ř. s. a konečný návrh zní, by napadený rozsudek byl zrušen, pokud se týče změněn a byl obnoven rozsudek soudu první stolice. Žalující strana učinila tedy podání, jež